

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اولین کتاب خواندن

جلد اول: مهارت های پیش نیاز

مؤلف: مریم اشکان

سرشناسه : اشکان، مریم ، ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآورنده: اولین کتاب خواندن، رویش جلد (۱) ؛ مؤلف مریم اشکان

۹۵ ص همدان : نشر روزاندیش ۱۳۹۲

شابک: ۸ - ۳۹ - ۶۶۳۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

رده بندی کنگره: ۱۶ الف ۲۳ ر NK۳۶۳۹

رده بندی دیویی : ۷۴۵/۶۱۹۴

۱- آموزش پیش دبستانی ۲- مهارت های پیش نیاز خواندن

نشر روزاندیش

مدیرمسئول : رضا خرمیان، همدان، خیابان میرزاده عشقی، جنب تالار معلم

تلفن: ۰۹۱۸۱۱۱۱۸۷۶ ، تلفکس: ۸۲۵۲۴۳۹ همراه: ۰۹۱۸۱۱۱۱۸۷۶

وبسایت: www.roozandish.ir

پست الکترونیکی: RoozBook578@gmail.com

عنوان: اولین کتاب خواندن، رویش جلد ۱

مؤلف: مریم اشکان ، کارشناس ارشد روان سنجی

ویراستار علمی: دکتر رسول کرد نوقابی ، دانشیار دانشگاه بوعلی سینا

طراح جلد : غزاله باروتیان

تیراژ: ۱۰۰۰

ناشر: روزاندیش ۱۳۹۲

چاپ: روشن

شابک: ۸ - ۳۹ - ۶۶۳۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

شابک دوره : ۴ - ۴۰ - ۶۶۳۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت دوره دو جلدی با کارت ها : ۱۹۵۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

- مقدمه ۱
 چه چیز را می‌خواهیم از این کتاب ویژه است: ۷
 چگونه از این کتاب استفاده کنید: ۷

بخش اول

فصل اول: مهارت های زبان گفتاری

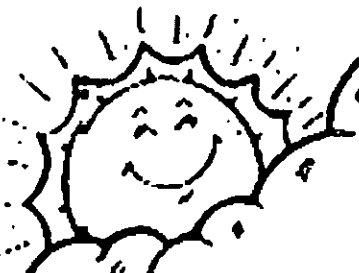
- اهمیت مهارت های زبان گفتاری ۱۰
 راهبردهای افزایش خزانة لغات و درک زبان ۱۱
 سؤالاتی برای قبل، در طی، و بعد از خواندن ۱۵

فصل دوم: دانش الفبا

- چرا دانش الفبا را آموزش می‌دهیم؟ ۱۷
 راهبردهای عملی چندحسی ۱۷
 معرفی حروف الفبا ۱۸
 جداول خواندن ۱۸
 شعر الفبا ۲۲
 کتاب های الفبایی ۲۴
 الفبا را معنادار کنید ۲۵
 دسته بندی حروف ۲۶
 نام بردن سریع خودکار (نسخ) ۲۷

فصل سوم: مهارت های شنیداری

- اهمیت رشد و پرورش مهارت های شنیداری ۳۱
 فعالیت هایی برای پرورش مهارت های شنیداری ۳۲

بخش دوم

فصل اول: آگاهی صداشناسی

- قواعد الفبایی ۶۰
- صداشناسی و آگاهی صداشناسی ۶۰
- چرا آگاهی صداشناسی اهمیت زیادی دارد؟ ۶۱
- آموزش آگاهی صداشناسی ۶۲
- بازی با کلمه ۶۲

فصل دوم: آگاهی به کلمه

- فعالیت هایی برای آگاهی به کلمه ۶۴

فصل سوم: آگاهی به سیلاب

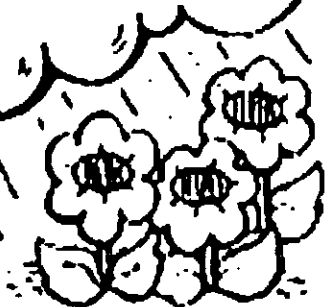
- فعالیت هایی برای آگاهی به سیلاب ۷۳

فصل چهارم: آگاهی به هم پایان ها

- فعالیت هایی برای آگاهی به هم پایان ها ۸۶
- منابع ۹۲

فهرست جداول و نمودارها

- جدول شماره ۱: مهارت ها و توانایی های سوادآموزی که کودکان در سنین مختلف باید کسب کنند ۳
- نمودار شماره ۱: مهارت های شنیداری ۲۲
- جدول شماره ۲: اهداف آموزشی به تفکیک سطوح ۵۶
- نمودار شماره ۳: قواعد الفبایی ۶۰
- پیوستار مفاهیم آگاهی صداشناسی ۶۱

مهارت های سوادآموزی اولیه از دوران نوزادی شروع می شوند و در طی پنج سال اول ادامه می یابد. تحقیقات نشان داده اند که موفقیت در پایه ی اول تحصیلی با مهارت های آموخته شده در سال های قبل از دبستان رابطه ی مستقیمی دارد. تجارب اولیه ای که کودک با کتاب و زبان دارد، زیربنای موفقیت آینده ی او در خواندن است.

یادگیری خواندن یکی از مهمترین تکالیفی است که کودکان با آن مواجه هستند و شکست در آن، مسئله ای بسیار جدی خواهد بود. با وجودی که بیشتر کودکان در طی دو سال اول دبستان خواندن را می آموزند، اما لزوماً همه ی آن ها نمی توانند روان بخوانند و یا از خواندن لذت ببرند.

امروزه در آموزش خواندن دو روش مورد استفاده قرار می گیرد - روش مبتنی بر صداشناسی و روش کلی. سال ها است که بحث بر سر استفاده از این روش ها وجود داشته است و هر کدام از این روش ها حامیان قدرتمندی دارند.

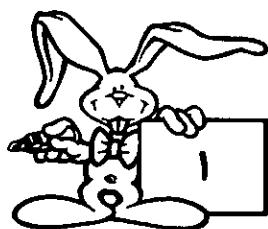
در روش صداشناسی ابتدا به کودک واحدهای کوچک صدا آموزش داده می شود و پس از آن ترکیب آن ها و ساختن واحدهای بزرگتر یعنی کلمات، آموزش داده می شود. این آگاهی که حروف ترکیب شده، صداهای منحصر به فردی دارند جوهره اصلی روش صداشناسی است.

در روش کلی آموزش خواندن به روش بین و بگو هم شناخته می شود. کلمات به واحدهای صدایی تقسیم نمی شوند، بلکه در این روش کودک یاد می گیرد که کلمات را با خاطر سپردن (حفظ کردن) شکل کلمه - همانند یک تصویر یا عکس - تشخیص دهد. در این رویکرد فرض بر این است که هر می تواند به طور مستقیم واحد نوشتاری (کلمه) را به معنای آن برگرداند. با شناخت متن، خواننده می تواند پیش بینی کند که بعد از هر کلمه چه خواهد آمد و می تواند فرایند تشخیص را با حدس زدن سرعت بخشد.

تحقیقات نشان داده اند که یک روان خوب در هنگام خواندن کلمات آشنا از مهارت تشخیص کلمات استفاده می کند اما در مواجهه با کلمات ناآشنا باید آن ها را به واحدهای صدایی قابل تشخیص بشکند تا بتواند کلمه ی ناآشنا را بخواند. روان خوانی پس از سال ها رمزگشایی کلمه های ناآشنا و جدید با استفاده از صداشناسی و نگه داری آن ها در حافظه به دست می آید. کلید اصلی روان خوانی پرورش و توسعه ی توانایی تشخیص حروف و کلمه ها بدون افشاش است. بدون این مهارت اساسی، خزانه ی لغات و درک مطلب ما محدود خواهد بود.

در نگاه اول، رویکرد کلی و رویکرد صداشناسی مخالف یکدیگر به نظر می رسد، اما در حقیقت، آن ها کامل کننده ی یکدیگر در ساخت روان خوانی هستند.

بیشتر کودکان - تقریباً ۸۰ درصد آن ها - بدون در نظر گرفتن رویکرد آموزشی می توانند خواندن را بیاموزند. اما برای ۲۰ درصد باقی مانده - خصوصاً کودکانی که دچار اختلالات یادگیری هستند- ترکیب رویکرد کلی و رویکرد صداشناسی بهترین شیوه برای آموزش خواندن است.

برخی از یافته های پژوهشی انجام شده:

- بالغ بر یک از سه کودک، دشواری های معناداری در یادگیری خواندن تجربه می کنند.
- تنها ۵ درصد کودکان یاد می گیرند که بدون تلاش بخوانند.
- از هر ۵ کودک یک کودک در مدرسه مشکل خواندن دارد و این در تمام طول زندگیش ادامه می یابد.
- از کودکانی که دارای اختلال خواندن تشخیص داده می شوند، مشکلات اولیه ی ۸۰ درصد از آن ها در یادگیری خواندن است.
- یکی از مهمترین یافته ها نشان می دهد که کودکانی که شروع ضعیفی در خواندن دارند به ندرت می توانند به ضعف خود غلبه کنند.

برخی یافته های مفید دیگر:

- تجارب اولیه ی کودک با کتاب ها و داستان ها رابطه ی مستقیمی با موفقیت کودک در یادگیری خواندن دارد.
- رابطه ی قوی بین مهارت هایی که کودک با آن ها وارد مدرسه می شود و عملکرد تحصیلی او وجود دارد.
- کودکان قبل از این که بتوانند طور مستقل بخوانند، می توانند در مورد خواندن مهارت های زیادی را در دوره ی پیش از دبستان بیاموزند.
- دوره ی پیش از دبستان (سنین قبل از ۵ سالگی) مرحله ی بسیار مهمی است که کودک می تواند در آن مهم ترین مهارت های مرتبط با خواندن را بیاموزد.
- سال های پیش از دبستان بیشترین تأثیر را بر یادگیری ای بعدی کودکان دارد.
- تجارب سال های قبل از مدرسه تأثیر دائمی بر عملکرد تحصیلی آینده کودک دارند.

با وجود اهمیت بسیار زیاد سال های قبل از دبستان و تأثیر ماندگار آموزش های این سنین، متأسفانه آموزش در این سنین جدی در نظر گرفته نمی شود و این به دلیل تصویر نادرستی از آموزش است که آن را همراه با اجبار و زور دانسته و منجر به بی زاری کودک از یادگیری می شود. در صورتی که مربیان و والدین بدانند که در هر سن چه انتظارتی باید از کودک داشته باشند، می توانند برنامه هایی برای آموزش کودک یا کودکان خود طراحی کنند.

در جدول صفحه بعد، توانایی ها و مهارت های سوادآموزی که باید کودکان در سنین مختلف به آن دست یابند آورده شده است. در نظر داشته باشید که توانایی کودکان با هم متفاوت است، پس پیشرفت هر کودک با خودش مقایسه شود.

